

• Horger Klein

Díszdoktor a JATE-n

• Munkatársunktól

Amint arról korábbi mellékletünkben írtunk, április 24-én a József Attila Tudományegyetem díszdoktorává avatták dr. Holger Klein professzort, a Salzburgi Egyetem Angol Intézetének vezetőjét. Horger Michael Klein 1938-ban Drezdában született és a saabrücken, a freiburgi, a nottinghami és a müncheni egyetemeken tanult. Ez utóbbiban doktorált 1970-ben, majd a University of East Anglián újabb diplomát szerzett 1974-ben, Osnabrückben habilitált 1987-ben.

Pályafutását a Kölni Egyetemen tanársegédként kezdte, majd 1970-től a norwich-i University of East Anglián tanított, ahol 1989-ben nevezték ki professzornak. 1990-91-ben a Poitiers-i Egyetem angol tanszékének professzora, s 1991-ben lett a Salzburgi Egyetem Angol Intézetének vezető professzora. Számos európai egyetemen volt hosszabb-rövidebb ideig vendégelőadó. Jó néhány tudományos társaság tagja (a Brit Összehasonlító Irodalomtudományi Társaság titkára 1986-89-ben, az IC-LA Nemzetközi Összehasonlító Társaság pénztárosa 1990-97 között), több tudományos periodika alapítója,

szerkesztője (New Comparison, Shakespeare Yearbook, Austrian Studies in English, Imaginaires), számos nagyjelentőségű tudományos konferenciát szervezett. Publikációs listáján 21 monográfia és szövegkiadás, 8 tanulmánykötet kiadása, 53 könyvfejezet és nagyobb tanulmány, valamint 56 kisebb cikk szerepel.

Klein professzor régóta tart intenzív kapcsolatot Magyarországgal és a JATE Angol, illetve Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszékeivel. Először 1980-ban járt Magyarországon a British Council előadójaként, s az ELTE-n, a debreceni KLTE-n, valamint a JATE Angol Tanszékén tartott vendégelőadásokat. Az ennek során kialakult személyes kapcsolatok eredményeként sokat tett azért, hogy a Brit Összehasonlító Irodalomtudományi Társaság kétévenként megrendező nemzetközi kongresszusán 1985-ben jelentéskönyv magyar részvételt szponzoráljon a British Council. Szegedről előadást tartottak Fabiny Tibor, Rozsnyai Bálint és Szőnyi György Endre. 1980 és 1990 között számos magyar kutatót fogadott a University of East Anglia tanszékén, és minden eszközzel segítette az angol-magyar irodalomtudományi kapcsolatok erősítését.

Dr. Horger Klein átvesszi a Doctor Honoris Causa címet. (Fotó: Schmidt Andrea)

1848-as pályázatok

• Budapest (MTI)

Pályázatot hirdet az 1848-as forradalom és szabadságharc 150. évfordulója alkalmából a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája (HÖÖK).

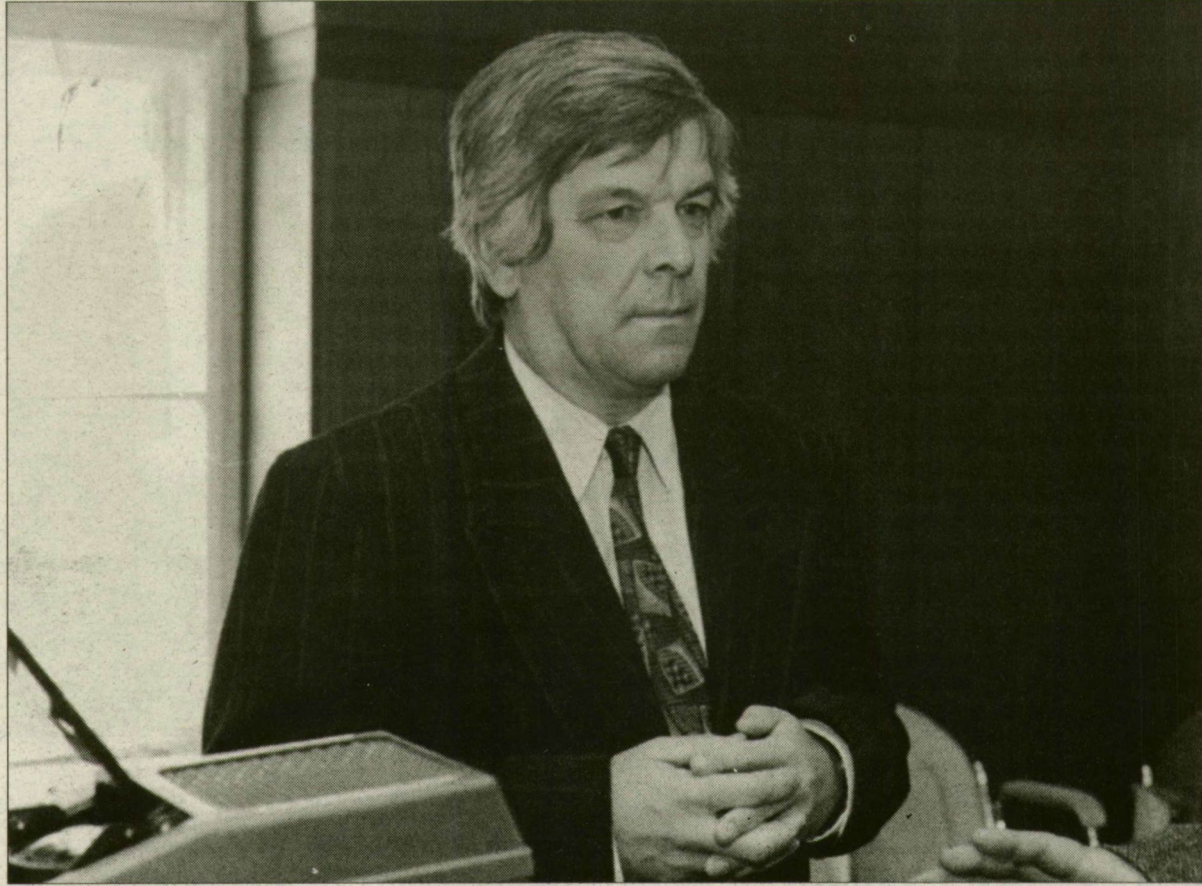
A négy kategóriában közzétett felhívásra nappali tagozatos egyetemisták, főiskolások, doktoranduszok, és két évnél nem régebben végzett fiatal értelmiségiek küldhetik el dolgozatukat. A pályázatot a következő kategóriákban hirdették meg: A forradalom és szabadságharc hatása a tudományok fejlődésére; A mi március 15-ünk; A szabadságharc és a forradalom emlékhelyei; A forradalom és szabadságharc, valamint az elmúlt fél évszázad megemlékezéseinek irodalmi értékű megörökítése.

Az első témakörben olyan dolgozatokat várnak, amelyekben a fiatalok bemutatják, hogy a forradalom és szabadságharc milyen változások, újdonságok megszű-

letését segítette elő a mindennapi élet és a tudományok területén. A további kategóriákban kiírt pályázatok célja, hogy ösztönözzék a jelentkezőket a felsőoktatási intézményekben elhelyezett, a forradalomhoz kapcsolódó emlékhelyek felkutatására, az egyetemi és főiskolai visszaemlékezések dokumentumainak összegyűjtésére, valamint a témakörrel összefüggő prózai művek megírására. A pályázatok elbírálása július közepétől várhatóan szeptember elejéig tart. Az előzsűrizést követően valamennyi kategóriában öt-öt fiatal kap lehetőséget arra, hogy – egy konferencia keretében – bemutassa pályamunkáját. A tervek szerint a HÖÖK minden egyes témakörben külön kötetet jelentet meg a legjobb dolgozatokból. A projektet a Gyermekek és Ifjúsági Alapprogram 3,5 millió forinttal támogatja. Ennek egyharmadát a díjazottak kapják meg, ugyanakkora hányadát a kiadványok megjelentetésére fordítják.

• Gaál Zoltán az új veszprémi rektor

A kényszerintegráció előnyei

Dr. Gaál Zoltán: Két új kart alapítunk. (Fotó: Schmidt Andrea)

Új rektora van a Veszprémi Egyetemnek. Dr. Gaál Zoltán június elsejétől tölti be az intézmény vezetői tisztét. A mérnöki kar dékánja nemrég Szegeden járt az Euromenedzser Iskola-központban. Gaál Zoltánnal a korábban kizárólag vegyész-mérnök-képzéssel foglalkozó Veszprémi Egyetem átalakulásáról, integrációs szándékairól beszélgetünk.

– Az intézmény jogelődjét, a Veszprémi Vegyipari Egyetemet 1949-ben alapították. Évtizedeken keresztül egyetlen szakja volt, a nehézevegypari. Abban az időben ez nem volt rossz döntés, hiszen a veszprémi régió volt az ország egyik legjelentősebb vegyipari központja, gondolkodjunk csak a közelben levő Ajkára, Füzőre, Peremartonra vagy Inótára.

• Mikor indítottak először új szakokat?

– A nyolcvanas évek elején a vegyész-mérnöki szak mellett a gépész- és villamosmérnök képzést is elindítottuk. Az évtized második felében már világos volt, hogy hosszú távon nem lehetséges, hogy egy egyetem kizárólag műszaki képzéssel foglalkozzon. Az intézmény elindította a tanárképzést el-őször angol, német, számítástechnika, majd környezet-

tan szakokon. Nemrég bevettük a színház-történet szakot, és a Hittudományi Főiskolával közösen folyik a hittantanárok oktatása. A kilencvenes évek elején bővült a műszaki kínálat is; elindult a műszaki informatika, a környezetmérnök, az anyagmérnök, a műszaki menedzser, a gazdálkodási és az idegenforgalmi képzés. Jelenleg két karunk – a mérnöki, valamint a tanárképző – és 16 szakunk van.

• Hogyan tudták biztosítani a fejlődéshez szükséges személyi és tárgyi feltételeket: az oktatói gárdát, az épületeket és eszközöket?

– Veszprémbe több kutatóintézet működött, melyek közül kettőt, a nehézevegypari, valamint a Magyar Ásványolaj- és Földgázkísérleti Intézetet felszámolták. E kutatóintézetek épületeit megkapta az egyetem, így a bővítéshez szükséges kutatóberendezéseket a Veszprémi Egyetem pályázati úton szereztük be. Fontos feltétel a bővülésnek a megfelelő könyvtár – e téren sajnos, még le vagyunk maradva. Főleg az újonnan bevezetett tudományterületeknek hiányzik a megfelelő irodalma. A korábban szinte kizárólag vegyészekből álló oktatói gárda mára jelentősen átalakult. Az újonnan bevezetett területek vezetésére sikerült mértékadó szaktekin-

télyeket megnyernünk, ma legfeljebb 10-05 százalék lehet a vegyészek aránya az oktatók között.

• Mekkora a súlya ma a vegyész-képzésnek a Veszprémi Egyetemen?

– A vegyész-mérnök-képzés mennyiségileg visszaesett, ugyanakkor az oktatás minőségét tekintve tartja a korábbi színvonalat. A mérnök-képzés fénykorában 150-180 fős évfolyamok indultak, most 70-80 elsőssal kezdjük az évet. Vagyis a négyezer nappalis hallgató közül mintegy 300 a vegyész. Ugyanakkor nemzetközileg akkreditált képzésről van szó, okleveleinket Európa más országaiban is elfogadják. A nálunk végzeteknek nincsenek elhelyezkedési gondjaik, a multinacionális olajipari cégek alkalmaznak a veszprémi vegyészeket.

• Tervezik-e a képzési kínálat további bővítését?

– Újabb karkok alapítását tervezzük. Magyarországon jelenleg ezer-ezerkétszáz hallgató tanul egy karon – nálunk kétezer. 2005-re szeretnénk létrehozni egy informatikai és matematikai kart és az üzleti tudományok karát.

• Hogyan vesz részt a Veszprémi Egyetem a felsőoktatási integrációban?

– Mi is pályáztunk, de a szegediektől, pécsiektől, budapestiektől, debreceniektől

eltérően nem városi, hanem regionális universitas létrehozására. Pályázatunk szerint a Közép-Dunántúli Egyetemben a Miskolci Egyetem dunajvárosi kara lenne a partnerünk. Elképzelhetőnek tartjuk az integráció kiterjesztését a Pannon Agrártudományi Egyetem keszthelyi Georgikonjára, a Soproni Egyetem székesfehérvári karára és a Kandó Kálmán Főiskola kihelyezett karára is.

• A veszprémiek számára kényszer az integráció?

– Kényszer abban az értelemben, hogy a felsőoktatás integrációja ma kormányzati prioritás, így a pénzt is ehhez rendelik hozzá. Vagyis minden józan egyetemi vezetőnek be kell látnia, hogy az integrációból nem lehet kimaradni. Ugyanakkor nem vitatható, hogy a tervezett Közép-Dunántúli Egyetemben résztvevő intézetek jól kiegészítenék egymást. Az is tény, hogy a magyar felsőoktatás túlságosan szétforgácsolt, így valóban racionális az erők egyesítése. Azt előre nem lehet tudni, gazdaságosabb lesz-e egy integrált egyetem működése, különösen ott, ahol nem városi, hanem regionális szerveződésről van szó. De ha a minőségi szempontokat jobban lehet így érvényesíteni, azt mondom, előnyei is lesznek a kényszerhelyzetnek.

Keczer Gabriella

Professzorok javaslatai

• Budapest (MTI)

A magyar professzorok első világtalálkozóján elhangzottak alapján a hazai felsőoktatás és kutatás színvonalának emeléséhez javaslatokat tartalmazó ajánlás készül a kormány számára – tájékoztatót Kecskés Mihály professzor, a háromnapos budapesti tanácskozás végeztével. Kecskés Mihály elmondta: a világtalálkozó résztvevői által megbízott szerkesztőbizottság másfél hét múlva készül el az ajánlások kidolgozásával, amit az itthon és a külföldön élő, összesen mintegy 2000 magyar professzorhoz is eljuttatnak. A javaslatok főként a felsőoktatás és kutatás finanszírozását, minőségét, a különböző országok intézményei közötti együttműködési formákat érintik majd.

Ifjúsági kártya

• Budapest (MTI)

A rendszer elindítása óta eltelt egy évben 55 ezer EU-RO-26 kártyát adtak el Magyarországon, ám a szervezők azzal számolnak: a jövőben dinamikusan emelkedik majd a hálózat taglétszáma – hangzott el egy budapesti sajtótájékoztatón. Az igazolvánnyal, amelyért 1500 forintot kell fizetni, a 26 évnél fiatalabbak Európa 29 államának mintegy 200 ezer – köztük 1500 magyarországi – helyen juthatnak hozzá kedvezményesen egyes árucikkekhez, szolgáltatásokhoz. A hazai hálózat kiépítése után a szervezők most arra törekednek, hogy ifjúsági szervezetekkel együttműködve bővítsék tagjaik körét – mondták el a résztvevők. A közelmúltban a Magyar Úttörők Szövetségével léptek együttműködésre, amelynek keretében az úttörők – ingyenesen – 100 ezer EU-RO-26 kártyához jutnak, cserében a szervezet is kedvezményeket biztosít azoknak a fiataloknak, akik ugyan nem tagjai a szervezetnek, de rendelkeznek az igazolvánnyal. Hasonló megállapodást készítenek elő több nagyobb ifjúsági tömörüléssel.

Új szálló, fiataloknak

• Budapest (MTI)

Felvázták a Travellers' Youth Hostel szállodalánc legújabb tagját, a Diáksport Ifjúsági Szállodát Budapesten, az XIV. kerület Dózsa György út 152. szám alatt. A teljesen felújított 140 helyes szálloda egész évben várja a vendégeket. Az épületet a Magyar Diáksport Szövetség bocsátotta tartós bérletként a szállodalánc rendelkezésére – mondta el a cég képviselője. A szállodalánc tulajdonosa az 5 millió forint alaptőkével bejegyzett Mellow Mood Kft., amely generálkivitelezője is volt a mintegy 20 millió forintos felújításnak. A beruházás megtérülését öt éven belül várják. A Travellers' Youth Hostel hálózata 11 egységből áll, mindegyike Budapesten található. A szállodalánc szolgáltatásait évente mintegy 50 ezren veszik igénybe. A vendégek fele leginkább júliusban és augusztusban veszi igénybe az ifjúsági szállót.

Jelentés az akadémiaiáról

• Munkatársunktól

A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló törvény előírásai szerint az akadémia elnöke évente tájékoztatja a kormányt a testület munkájáról. Az 1996. évi tevékenységről készült tájékoztatóban szerepel, hogy az akadémia, illetve kutatóhálózata új, nemzetközi szinten is jelentős eredményekkel gazdagította a hazai és az egyetemes tudományt.

A hazai K+F szférában elfoglalt mintegy 16 százalé-

kos részesedéssel szemben a tudományos eredmények közel 30 százaléka származik az akadémiai kutatóhálózatról. Az akadémia a vizsgált időszakban is – politikától független szervezatként – részt kíván vállalni az ország előtt álló feladatok megoldásában. Ennek megfelelően kialakította azt a stratégiai kutatási feladatrendszert, amely egyaránt segítheti az ország megfelelő irányú fejlődését, valamint az akadémia – a szervezet keretein túl nyúló – tudományos közéleti szerepének kiteljesedését. E feladatokhoz a kor-

mány – az országgyűlés támogatásával – bizonyos anyagi háttérrel is nyújtott. E munkák folytatása és esetleges bővítése feltétlenül indokolt – hangsúlyozza az akadémia elnöke jelentésében.

A tájékoztató azt is tartalmazza, hogy az utóbbi időben bekövetkezett változások miatt az akadémia indokoltan tartaná a jelenlegi közalkalmazotti bérrendszer átalakítását, illetve a kutatókra érvényes új bérrendszer kialakítását. 1996-ban megkezdődött – és első szakasza 1998 végén lezárul – az akadémiai kutatóintézeti

hálózat konszolidációja. Ennek legfőbb célja az, hogy a minőségi szempontok elsődlegessége mellett – figyelembe véve a tudománnyal szembeni igényeket és az ország pénzügyi teherbírását – olyan mobilis kutatóhálózat alakítsanak ki, amely megfelel mind a tudományos, mind az egyéb elvárásoknak is. E folyamat során intézeti összevonásokra és ingatlanok felszabadítására is sor kerül. Az akadémia kezdeményezte a rá vonatkozó 1994. évi törvény bizonyos – a mai működést már gátló – pontjainak módosítását.